

GUIA DOCENT D'ASSIGNATURA

Titulació: Batxillerat en Ciències Religioses					
Nom assignatura: CARTES APOSTÒLIQUES					
Curs	2017-2018			ECTS	4
Període lectiu	2on quadrimestre	H. de classe setmanals	1,30h	Àrea	
Professor	Dr. Rodolf Puigdollers i Noblom			Llengua	Català

Descripció/Justificació

Les cartes de Pau i les set cartes universals constitueixen la part epistolar del Nou Testament. En aquestes dues col·leccions es troben els textos cristians més antics, així com textos fonamentals en la història del pensament occidental, com són la Carta als romans i la Carta als gàlates. El seu coneixement és fonamental per entendre el pensament cristià i el seu humanisme

Requisits i orientacions prèvies

Haver llegit alguna de les cartes motiu d'estudi

Objectius Específics

Lectura crítica de les dues col·leccions de cartes del Nou Testament, tenint en compte la seva autoria, la seva unitat, les glosses i la formació de les col·leccions

Competències Competències transversals (genèriques)

Comprensió lectora, capacitat de captar l'estructura i unitat dels escrits

Competències específiques

Haver-se introduït a la lectura del Nou Testament

Continguts

1. Les cartes com a fenomen comunicatiu: Presència i distància en la carta. Les cartes a la Bíblia. Origen pastoral de la comunicació epistolar de Pau. Elements materials de l'escriptura. Elements formals d'una carta. Autenticitat i pseudoepigrafia. Unitat. Glosses. Les col·leccions de cartes.
2. Primera carta als tessalonicencs: La ciutat de Tessalònica. La comunitat fundada per l'equip missioner. Unitat de la carta i glosses. L'esquema de la carta. L'equip missioner i les característiques de la comunitat: fe, esperança i amor. El record de l'experiència fundant. La pregunta feta: la situació dels difunts. Exhortacions al creixement i desig de retrobada.
3. Primera carta als corintis: La ciutat de Corint. Una comunitat amb doble origen. Unitat de la carta i glosses. Esquema de la carta. Elements catequètics de la Carta A. Preguntes de la Carta B. La col·lecta per a Jerusalem. Glosses posteriors. Himne a l'amor.
4. Carta als gàlates: La regió dels gàlates. Les comunitats fundades per Pau. Unitat de la

- carta. Esquema de la carta. L'acció dels judaitzants. L'estat anímic de Pau. Argumentació doctrinal. Imprecació.
5. Segona carta als corintis: Unitat de la carta i glosses. La carta d'avertiment (Carta C). La presó a Efes. El viatge llampec a Corint i la carta en llàgrimes (Carta D). La carta de reconciliació (Carta E). La circular a l'Acaia sobre la col·lecta (Carta F). Esquema de la carta. Importància dels col·laboradors Timoteu i Titus.
 6. Carta als filipencs: La ciutat de Filips. La comunitat fundada per Pau. La situació de captivitat. Unitat de la carta i glosses. Esquema de la carta. L'alegria en el Senyor. L'himne a Jesucrist. Una glossa retrat.
 7. Carta a Filèmon i el Bitllet de presentació de Febe (Rm 16): Filèmon i l'esclau Onèsim. Les cartes grecoromanes de petició per un esclau fugat. Delicada invitació a fer el que la fe suposa. Febe, servidora de la comunitat de Cèncrees. ¿Bitllet de presentació davant de la comunitat d'Efes? La llista de salutacions.
 8. Carta als romans: La ciutat de Roma. La comunitat jueva i la comunitat cristiana. El projecte de viatge de Pau. La missió cap a Roma segons l'obra lucana. Unitat de la carta i glosses. Esquema de la carta. La justificació per la fe en Jesucrist. La funció de la Llei. La fidelitat de Déu a Israel. La col·lecció primera de cartes de Pau.
 9. Segona carta als tessalonicencs: Repercussió de la destrucció de Jerusalem. Imminència del retorn de Jesús i espera de l'acompliment dels senyals. Intent de substitució de la carta primitiva. Sistema per escriure una nova carta. Esquema de la carta. Integració de les dues cartes i glosses a 1Te.
 10. Carta als colossencs i Carta als efesis: Nova situació cap a l'any 85. La ciutat desapareguda de Colosses. Nova carta sobre la sobirania de Jesucrist. Unitat de la carta. Esquema de la carta. L'himne a Jesucrist. Els catàlegs domèstics. Les salutacions. Nova carta sobre l'Església. La ciutat desapareguda de Laodicea. L'himne a l'Església. Crist, cap de l'Església. L'adreça posterior als efessis. La segona col·lecció de cartes paulines.
 11. Les cartes pastorals: Nova situació a principis del segle II. Formació de la col·lecció de tres cartes. Una glossa de finals del segle II. Esquema de les cartes. La tensió entre la casa-església i la gran església. Els ministeris pastorals.
 12. Carta als hebreus: Origen de la carta. Esquema de la carta. La imatge del gran sacerdot. Alta cristologia. La seva inclusió en les cartes paulines.
 13. La formació de la col·lecció de cartes catòliques: Una col·lecció de set cartes. Dificultats en l'acceptació. La primera col·lecció. La segona col·lecció.
 14. Carta de Jaume: Antiguitat de la carta. Autenticitat. Esquema de la carta. La polèmica amb el paulinisme. Característiques de la seva vivència de la fe.
 15. Primera carta de Pere: Antiguitat de la carta. Autenticitat. Esquema de la carta. Característiques de la seva espiritualitat.
 16. Carta de Judes i Segona carta de Pere: Autenticitat. Utilització de literatura jueva. Esquema de la carta de Judes. Utilització per part de la Segona carta de Pere. Esquema de la Segona carta. La tensió escatològica.

Metodologia d'ensenyament-aprenentatge

Explicacions del professor, exercicis pràctics i resolució de dubtes

Avaluació

Criteris d'avaluació

Molt important la participació a classe, l'assignatura s'avaluarà mitjançant un treball

Bibliografia bàsica

a) Textos:

Nou Testament grec-llatí-català, Barcelona, Associació Bíblica de Catalunya – Ed. Claret – Societats Bíbliques Unides, 1995.

- La Bíblia Catalana. Traducció interconfessional*, Barcelona 2008.
- Nuevo Testamento*, ed. S. Vidal, Santander: Ed. Sal Terrae 2015.
- b) Estudis:
- C. Basevi, *Introducción a los escritos de san Pablo. Su vida y su teología*, Madrid: Ed. Palabra 2013
- R.E. Brown, *Introducción al Nuevo Testamento*, Madrid: Ed. Trotta 2002.
- D. Marguerat (ed.), *Introducción al Nuevo Testamento. Su historia, su escritura, su teología*, Bilbao: Desclée De Brouwer 2008.
- A. Piñero, *Guía para entender a Pablo de Tarso*, Madrid: Ed. Trotta 2015.
- R. Puigdollers i Noblom, *Vida de Pau de Tars, apòstol del Messies Jesús*, Barcelona: Ed. Claret 2010.
- , *Les Cartes de sant Pau. Introducció a l'espistolari paulí*, Quaderns 115, Barcelona: Funació Joan Maragall, 2017.
- , *Casa de Déu i casa de tots. Les cartes paulines a Titus i Timoteu*, La Torreta 2011.
- , *Introducció al Nou Testament*, Barcelona: Ed. Claret, 2013.
- , «La primera col·lecció de cartes paulines: les cartes autèntiques», en *La Bíblia i el Mediterrani*, vol II, Barcelona: ABC – Publicacions de l'Abadia de Montserrat 1997, pp. 329-350.
- , «Classificació i datació de les glosses en les col·leccions de cartes paulines», *RCatT*, (I) 2001, 229-266; (i II) 2002, 43- 66.
- , «Origen i datació de les cartes catòliques», *RCatT*, 2006, 35-51.
- , «La dimensió simfònica i sinodal de la Paraula de Déu en la constitució mateixa del Nou Testament», *Butlletí de l'Associació Bíblica de Catalunya*, n. 91, 2006, 31-40.
- , «Coneixia Lluc les cartes de Pau? Tres marques literàries», *ButABC*, n. 118 (2014) 33-44.
- J. Sánchez Bosch, *Escritos paulinos*, Estella: Ed. Verbo Divino 1998.
- J.O. Tuñí – X. Alegre, «Cartas católicas», en *Escritos joánicos y cartas católicas*, Ed. Verbo Divino, Estella, 1998 (3a edició), p. 289-379.
- S. Vidal, *Les cartes autèntiques de Pablo*, Bilbao: Ed. Mensajero 2012.